

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์โกเมน ภัทรภิรมย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๕/๒๕๕๒

วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งคำร้องของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญ
วินิจฉัยสมาชิกภาพของ นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัด
นครนายก

นายสิทธิชัย กิตติธเนศวร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก และคณะสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎร รวม ๕๕ คน ได้เข้าชื่อร้องต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า
สมาชิกภาพของ นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายกสิ้นสุดลงหรือไม่
โดยกล่าวในคำร้องว่า นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ได้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดนครนายก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘ และปี พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยยื่นหลักฐานการสมัครรับเลือกตั้ง
โดยระบุว่าจบปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม แต่นายสุทิน ใจจิต ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก พรรคกิจสังคม ได้ทำหนังสือคัดค้านคุณสมบัติของ นายชาญชัย ฯ
ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก โดยอ้างเหตุว่าการสำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม
ของนายชาญชัย ฯ น่าจะเป็นโมฆะ เพราะวุฒิการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)
ชุดที่ ๑๕๕๔ เลขที่ สช^๑ ๐๑๒๔๓๐ จากโรงเรียนเทคนิคมรดานุเคราะห์บริหารธุรกิจ (ซึ่งเลิกกิจการ
ไปแล้ว) ที่นายชาญชัย ฯ ได้นำมาเทียบโอนหน่วยกิตและศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยศรีปทุมจนสำเร็จ
การศึกษานิติศาสตรบัณฑิตนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนตรวจสอบแล้วไม่ปรากฏชื่อ
นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ในหลักฐานของโรงเรียนเทคนิคมรดานุเคราะห์บริหารธุรกิจ แต่อย่างไร
และองค์การค้ำของคุรุสภาได้ตรวจสอบการจัดขายใบ รบ. ปวท. ชุดที่ ๑๕๕๔ เลขที่ สช^๑ ๐๑๒๔๓๐
ซึ่งเป็นชุดเดียวกับใบ รบ. ปวท. ที่นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ นำไปสมัครเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พบว่า ใบ รบ. ปวท. ชุดที่ ๑๕๕๔ ได้ขายให้กับโรงเรียนเกษมโปลีเทคนิค ไม่ใช่โรงเรียนเทคนิคมรดา
นุเคราะห์บริหารธุรกิจ และกระทรวงศึกษาธิการได้แจ้งผลการตรวจสอบใบระเบียบแสดงผลการศึกษา
ของ นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ โดยระบุว่า ใบ รบ. ปวท. ชุดที่ ๑๕๕๔ เลขที่ สช^๑ ๐๑๒๔๓๐
ที่นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ นำไปสมัครเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยศรีปทุมนั้นเป็นเอกสารปลอม

ผู้ร้องเห็นว่า การที่นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ต้องนำหลักฐานการสำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยศรีปทุมไปสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งปี พ.ศ. ๒๕๓๘ และปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ก็เนื่องจาก นายชาญชัย ฯ มีบิดาเป็นคนต่างด้าว อันเป็นไปตามเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ มาตรา ๑๑๑ (๑) ประกอบกับพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๖ เมื่อวุฒิสภาการศึกษาชั้นปริญญาตรีของ นายชาญชัย ฯ เป็นโมฆะ การลงสมัครรับเลือกตั้งทั้งปี พ.ศ. ๒๕๓๘ และปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ก็ไม่น่าจะทำได้เพราะ นายชาญชัย ฯ มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วน และเมื่อพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๐๗ (๓) ประกอบด้วยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๒๖ ก็เห็นว่านายชาญชัย ฯ มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วน เพราะไม่จบปริญญาตรีเช่นกันและจะนำข้อยกเว้นของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๓) มาใช้บังคับไม่ได้ เพราะการอ้างสิทธิการเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น่าจะทำได้ เนื่องจากการที่ นายชาญชัย ฯ ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็เพราะได้นำวุฒิสภาการศึกษาที่เป็นโมฆะมาเป็นหลักฐานในการสมัครรับเลือกตั้ง

ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ลงชื่อมาไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๖ วรรคหนึ่ง จึงส่งเรื่องพร้อมความเห็นดังกล่าวมาเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเป็นกรณีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๖ จึงรับเรื่องดังกล่าวไว้ดำเนินการตามข้อ ๑๐ ของข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑

นายสิทธิชัย กิตติชนเศรษฐ ผู้ร้อง ยื่นคำร้องเพิ่มเติมขอส่งเอกสาร และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า

๑. สมาชิกภาพของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ที่เกิดจากการเลือกตั้งในปี ๒๕๓๘ และ ๒๕๓๙ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ มาตรา ๑๑๑ (๑) และ มาตรา ๑๒๐ (๔) ประกอบกับพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๖ สิ้นสุดหรือไม่ พร้อมต้องรับผิดชอบตามมาตรา ๘๖ ของกฎหมายเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือไม่ เนื่องจากขาดคุณสมบัติในการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๒. สมาชิกภาพของ นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ สิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๑๘ (๔) มาตรา ๑๐๗ (๓) และ บทเฉพาะกาล มาตรา ๓๑๕ วรรคสองและวรรคสี่ พร้อมทั้งต้องรับผิดชอบตามมาตรา ๕๗ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ หรือไม่

๓. นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ จะใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๐๗ (๓) โดยอ้างการเคยดำรง ตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาใช้ได้หรือไม่

นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ผู้ถูกร้อง ได้ยื่นคำชี้แจงพร้อมเอกสาร และได้ยื่นคำร้องขอให้ วินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายเบื้องต้น ในประเด็นที่ ๒ ตามคำร้องเพิ่มเติมของผู้ร้อง ซึ่งจะทำให้คดีเสร็จไป ทั้งเรื่อง โดยแสดงความเห็นว่า มาตรา ๓๑๕ ของรัฐธรรมนูญ ได้บัญญัติให้สภาผู้แทนราษฎรและ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้อยู่ต่อไป และได้กำหนดให้ สมาชิกภาพของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดไว้ ๓ กรณี คือ เมื่อครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร เมื่อมีการ ยุบสภา และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรไม่สามารถพิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จใน ๑๒๐ วัน ตามมาตรา ๓๒๓ และมาตรา ๓๑๕ วรรคสี่ มิให้นำบทบัญญัติ ในมาตรา ๑๐๗ (๓) มาใช้บังคับกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามวรรคสอง ที่ผู้ร้องอ้างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๓) มากล่าวหาผู้ถูกร้องจึงไม่อาจรับฟังได้ ผู้ร้องไม่มีอำนาจยื่นคำร้องต่อประธานสภา ผู้แทนราษฎร และ/หรือศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีการพิจารณาคดีนี้

ได้พิจารณาปัญหาข้อกฎหมายเบื้องต้นตามคำร้องของผู้ถูกร้องแล้ว เห็นว่า ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ผู้ร้องไม่มีอำนาจยื่นคำร้องต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร และ/หรือศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีการพิจารณาคดีนี้นั้น ปรากฏตามคำร้องของผู้ร้องที่ยื่นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๒ ว่าผู้ร้องได้ยื่นโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ซึ่งบัญญัติว่า “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภามีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของ จำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่า สมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๑๘ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๑) หรือ (๑๒) หรือมาตรา ๑๓๓ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) หรือ (๑๐) แล้วแต่กรณีและให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องส่งคำร้องนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่

เมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยแล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยนั้นไปยังประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง”

คำร้องของผู้ร้องดังกล่าวได้ลงนามโดยผู้ร้องและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวม ๕๕ คน ซึ่งเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรซึ่ง ณ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ ๓๘๕ คน ได้เข้าชื่อร้องต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรว่าสมาชิกภาพของ นายชาญชัย อิสระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายกสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๑๘ (๔) และมาตรา ๑๐๗ (๓) และประธานสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งคำร้องมายังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของ นายชาญชัย อิสระเสนารักษ์ สิ้นสุดลงหรือไม่กรณีจึงต้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๖ วรรคหนึ่งแล้ว เพราะการพิจารณาว่าผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องหรือไม่ต้องพิจารณาจากบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการยื่นคำร้องซึ่งในกรณีนี้คือ มาตรา ๘๖ ของรัฐธรรมนูญ ส่วนที่ผู้ร้องอ้างว่า มาตรา ๑๐๗ (๓) มีบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๓๑๕ วรรคสี่ บัญญัติมิให้นำมาใช้บังคับนั้น เป็นเรื่องที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาต่อไปหลังจากรับคำร้องไว้แล้ว

จึงวินิจฉัยว่า ผู้ร้องและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวม ๕๕ คน ที่ลงนามในคำร้องมีสิทธิยื่นคำร้องต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจส่งคำร้องนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยได้ และศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจวินิจฉัยประเด็นนี้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๖ และมาตรา ๑๑๘ (๑๐)

สำหรับประเด็นตามคำร้องที่ขอให้วินิจฉัย รวม ๓ ประเด็นนั้น เห็นควรพิจารณาอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญในการพิจารณาวินิจฉัยเสียก่อน ดังนี้

ประเด็นที่ ๓ ที่ขอให้วินิจฉัยว่า นายชาญชัย อิสระเสนารักษ์ จะใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๐๗ (๓) โดยอ้างว่า เคยดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้หรือไม่นั้น ประเด็นนี้ไม่มีบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญให้ผู้ร้องเสนอต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ จึงเห็นว่าผู้ร้องไม่มีสิทธิเสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา

จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้องในประเด็นนี้

ประเด็นที่ ๒ ได้วินิจฉัยไว้แล้วในการพิจารณาปัญหาเบื้องต้นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจวินิจฉัยประเด็นนี้ได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๖

สำหรับประเด็นที่ ๑ ที่ขอให้วินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ นายชาญชัย อิสระเสนารักษ์ ที่เกิดจากการเลือกตั้งในปี ๒๕๓๘ และ ๒๕๓๙ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ มาตรา ๑๑๑ (๑)

และมาตรา ๑๒๐ (๕) ประกอบกับพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๖ สิ้นสุดหรือไม่ พร้อมต้องรับผิดชอบตามมาตรา ๘๖ ของพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือไม่นั้น พิจารณาแล้วสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เกิดจากการเลือกตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้สิ้นสุดไปโดยการยุบสภาเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๓๕ และไม่ได้มีผลสืบเนื่องมาถึงสถานะการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องในปัจจุบันแต่อย่างใด จึงไม่เป็นประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณา

ส่วนที่ขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ร้องจะต้องรับผิดชอบตามมาตรา ๒๖ และมาตรา ๘๖ ของพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือไม่นั้น ไม่อยู่ในหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณา จึงไม่รับพิจารณา

คงเหลือปัญหาตามคำร้องของผู้ร้องในประเด็นที่ ๑ เพียงว่า สมาชิกภาพในการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องที่เกิดจากการเลือกตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ สิ้นสุดลงหรือไม่เท่านั้น ดังนั้น จึงมีประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัยต่อไป ๒ ประเด็น คือ

๑. สมาชิกภาพของ นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ สิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๑๘ (๕) มาตรา ๑๐๓ (๓) และมาตรา ๓๑๕ วรรคสองและวรรคสี่ หรือไม่

๒. สมาชิกภาพของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์ที่เกิดจากการเลือกตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ มาตรา ๑๑๑ (๑) และมาตรา ๑๒๐ (๕) ประกอบกับพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๖ สิ้นสุดลงหรือไม่

สำหรับประเด็นที่ ๑ มาตรา ๓๑๕ วรรคสองของรัฐธรรมนูญ บัญญัติว่า

“ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้อยู่ต่อไปจนครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร หรือเมื่อมีการยุบสภา หรือเมื่อสมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๒๓ แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ ให้สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่าที่มีอยู่”

มาตรา ๓๑๕ วรรคสี่ “มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐๗ (๓) มาตรา ๑๑๘ (๓) มาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๒๕ (๒) และ (๓) มาตรา ๑๒๖ (๒) และ (๓) มาตรา ๑๒๗ มาตรา ๑๓๐ และ มาตรา ๑๓๔ มาใช้บังคับกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามวรรคสอง ...”

เมื่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ วรรคสอง ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้อยู่ต่อไปจนครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร หรือเมื่อมีการยุบสภาหรือเมื่อสมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๒๓ แล้วแต่กรณีนั้น เป็นการกำหนดกรณีที่สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๓๒๓ สิ้นสุดลงทั้งหมดทุกคนพร้อมกันเท่านั้น ส่วนกรณีที่สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงเฉพาะบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๘ เช่น กรณีตาย ลาออก มีลักษณะต้องห้ามกระทำการอันต้องห้าม ลาออกหรือขาดจากการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ขาดประชุมเกินกำหนด หรือถูกจำคุก ยังคงใช้บังคับได้ เว้นแต่กรณีขาดคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๓) และได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีหรือ รัฐมนตรีตามมาตรา ๑๑๘ (๓) ทั้งนี้สำหรับกรณีตามมาตรา ๑๐๗ (๓) คือ “สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า...” นั้นบัญญัติไว้สำหรับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ซึ่งผู้ถูกร้องมิใช่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แต่ได้รับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๕ มาตรา ๑๐๗ (๓) จึงไม่อาจนำมาใช้กับกรณีของผู้ถูกร้อง ดังที่มาตรา ๓๑๕ วรรคสี่ ได้บัญญัติมิให้นำมาตรา ๑๐๗ (๓) มาใช้บังคับกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามวรรคสองของมาตรานี้

ดังนั้นในประเด็นที่ ๑ นี้ จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้องของผู้ร้อง

สำหรับประเด็นที่ ๒ การเป็น “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้” อันจะมีผลสืบเนื่องให้คงเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญนี้อยู่ต่อไป ก็ต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยชอบด้วยกฎหมายด้วย คือ ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนและได้รับเลือกตั้งมาโดยถูกต้องตามกฎหมายจึงจะมีผลให้ดำรงสถานภาพการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อไปตามมาตรา ๓๑๕ แห่งรัฐธรรมนูญนี้ได้ ผู้ถูกร้องได้รับเลือกตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ การพิจารณาว่ามีคุณสมบัติครบถ้วนและได้รับเลือกตั้งมาโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ ต้องเป็นไปตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะที่มีการเลือกตั้ง คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ และพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจวินิจฉัยทั้งในข้อเท็จจริงและ
ข้อกฎหมายว่าสมาชิกภาพของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องซึ่งเกิดจากการเลือกตั้ง
ในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ สิ้นสุดลงตามกฎหมายดังกล่าวหรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช
๒๕๓๘ มาตรา ๑๑๑ (๑) บัญญัติว่า

“บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าวต้องมีคุณสมบัติ
ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกด้วย” จึงต้องพิจารณาตาม
พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๓๕ อีกด้วย ซึ่งพระราชบัญญัติดังกล่าวมาตรา ๑๕ บัญญัติว่า

“มาตรา ๑๕ บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าวจะเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ต้องมี
คุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เป็นผู้ได้เข้าเรียนอยู่ในโรงเรียนตามกำหนดเวลาและสอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลายตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการหรือตามแผนการศึกษาของชาติหรือได้เข้าเรียนอยู่ใน
โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาอื่นในประเทศตามกำหนดเวลาโดยตลอด ไม่ว่าจะอยู่ในหรือนอกระบบ
โรงเรียนจนมีความรู้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่าหรือรับรองว่าเทียบได้ไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการหรือตามแผนการศึกษาของชาติ

(๒) ได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาชั้นสูงในประเทศตามหลักสูตรจนเป็น
ผู้สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่า”

กรณีจึงต้องพิจารณาว่าผู้ถูกร้องซึ่งเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าวมีคุณสมบัติ
ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๕ (๑) หรือ (๒) หรือไม่ด้วย

นายชาญชัย อิสระเสนารักษ์ ผู้ถูกร้องได้ชี้แจงด้วยวาจาในการนั่งพิจารณาประกอบคำชี้แจง
เป็นหนังสือ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๒ ว่า ผู้ถูกร้องสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเทคนิคมารดา
นุเคราะห์บริหารธุรกิจเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยศรีปทุม คณะนิติศาสตร์ จนสำเร็จ
การศึกษาชั้นปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยศรีปทุมในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ผู้ถูกร้องได้นำวุฒิปริญญานิติศาสตร์
บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยศรีปทุมไปสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้ง เมื่อปี

พ.ศ. ๒๕๓๘ และการเลือกตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๙ และได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครนายกทั้งสองครั้ง จำสืบเอก วีระพงษ์ เขมะเพ็ชร ได้ร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีกับผู้ถูกร้อง ในข้อหาสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยรู้แล้วว่าตนไม่มีสิทธิ ปลอมเอกสารและใช้ เอกสารปลอม ซึ่งพนักงานอัยการได้มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ถูกร้องแล้ว และตามคำร้องของผู้ถูกร้อง ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๐ จำสืบเอก วีระพงษ์ เขมะเพ็ชร ได้ร่วมกับนายสุทิน ใจจิต ร้องคัดค้าน การเลือกตั้งที่ผู้ถูกร้องได้รับการเลือกตั้งต่อศาลจังหวัดนครนายก ว่าผู้ถูกร้องได้นำวุฒิการศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) จากโรงเรียนเทคนิคมรดานุเคราะห์บริหารธุรกิจมาสมัคร เข้าเรียนในชั้นปริญญาตรี วุฒิกการศึกษา (ปวท.) ของผู้ถูกร้องเป็นวุฒิปลอม คดีอยู่ระหว่างการพิจารณา ของศาลจังหวัดนครนายก

ศาลรัฐธรรมนูญได้เรียกเอกสารเกี่ยวกับวุฒิการศึกษาของผู้ถูกร้องมาพิจารณา และออกนัย พิจารณาเพื่อรับฟังข้อเท็จจริงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้ถูกร้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว ผู้ถูกร้องจบการศึกษา ชั้นประถมศึกษาที่เจ็ดจากโรงเรียนวัดวังกระโจม (ศรีประชาชนนคร) ตามใบสุทธิเล่มที่ ๗๕๕๒ เลขที่ ส. ๓๕๕๕๘๕ ออกเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๑๐ ผู้ถูกร้องไม่มีหลักฐานการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษามาแสดง และ จากการตรวจสอบของทางราชการไม่ปรากฏหลักฐานการศึกษาของผู้ถูกร้องในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ถูกร้องได้นำใบระเบียบแสดงผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวท.) ของโรงเรียนเทคนิคมรดานุเคราะห์บริหารธุรกิจ ชุดที่ ๑๕๕๔ เลขที่ สช^๑ ๐๑๒๔๓๐ ออกให้เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๕ ไปสมัครเรียนที่มหาวิทยาลัยศรีปทุม คณะนิติศาสตร์ โดยเทียบ วิชาเรียนและโอนหน่วยกิตเดิมเข้าเป็นหน่วยกิตการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน ๑๗ หน่วยกิต และ ได้รับปริญญานิติศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ ผู้ร้อง ได้ใช้วุฒิการศึกษาปริญญาตรีนิติศาสตรบัณฑิตนี้ในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครนายก ในการเลือกตั้งปี พ.ศ. ๒๕๓๘ และปี พ.ศ. ๒๕๓๙ และได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายกทั้งสองครั้ง จำสืบเอก วีระพงษ์ เขมะเพ็ชร ได้กล่าวโทษผู้ถูกร้องกับ นายประยงค์ หลักสุวรรณ นายทะเบียนโรงเรียนเทคนิคมรดานุเคราะห์บริหารธุรกิจ ในข้อหาสมัคร รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยไม่มีสิทธิ ปลอมเอกสารและใช้เอกสารปลอม พนักงาน สอบสวนได้สอบสวน นายประยงค์ หลักสุวรรณ เป็นผู้ต้องหาโดยไม่ได้สอบสวนผู้ถูกร้อง และพนักงาน อัยการได้มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหาทั้งสองคนแล้ว และจำสืบเอก วีระพงษ์ เขมะเพ็ชร ได้ร่วมกับ

นายสุทิน ใจจิต และนายสุกรี นาคะจะ ร้องคัดค้านการเลือกตั้งที่ผู้ถูกร้องได้รับการเลือกตั้งต่อศาลจังหวัด นครนายก คดีหมายเลขดำที่ ๖๕๒/๒๕๓๕ โดยร้องต่อศาลว่าผู้ถูกร้องได้นำวุฒิการศึกษาระดับประกาศ นียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) จากโรงเรียนเทคนิคมารดานุเคราะห์บริหารธุรกิจ มาสมัครเข้าเรียนในชั้น ปริญญาตรี วุฒิกการศึกษา ปวท. ของผู้ถูกร้องเป็นวุฒิปลอม คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัด นครนายก

ใบ รบ. ปวท. ชุดที่ ๑๕๕๔ เลขที่ สช^๑ ๐๑๒๔๓๐ ต้นฉบับที่ผู้ถูกร้องอ้างส่งศาลรัฐธรรมนูญ องค์การค้ำของคุรุสภาไม่ได้จำหน่ายแบบพิมพ์ชุดนี้ให้แก่โรงเรียนเทคนิคมารดานุเคราะห์บริหารธุรกิจ แต่จำหน่าย ใบ รบ. ปวท. ชุดที่ ๑๕๕๔ ให้แก่โรงเรียนเกษมโปลีเทคนิค เลขที่ของใบ รบ. ปวท. ที่ สช^๑ ๐๑๒๔๓๐ ไม่ถูกต้องตามลำดับในชุด โรงเรียนที่จะซื้อใบ รบ. ปวท. ได้จะต้องได้รับหนังสือ อนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนก่อนแล้วนำหนังสืออนุญาตนั้นไปซื้อจากองค์การค้ำ ของคุรุสภา ชุดที่ และเลขที่ของ รบ. ปวท. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเป็นผู้กำหนด ชื่อสถานศึกษาเดิมที่ระบุในใบ รบ. ปวท. ดังกล่าวว่า กศน. ประเทบुकคคภายนอกจังหวัดกรุงเทพมหานคร ไม่มีในระบบของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ไม่ปรากฏชื่อผู้ถูกร้องในทะเบียนของศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่ปรากฏชื่อผู้ถูกร้องในทะเบียน นักเรียน ในรายชื่อผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ปวท. ในทะเบียนแสดงผลการเรียน (รบ. ปวท.) และในทะเบียนประกาศนียบัตรหลักสูตร ปวท. ของโรงเรียนเทคนิคมารดานุเคราะห์บริหารธุรกิจ และกระทรวงศึกษาธิการมีความเห็นว่าน่าเชื่อว่า รบ. ปวท. ชุดที่ ๑๕๕๔ เลขที่ สช^๑ ๐๑๒๔๓๐ ที่ผู้ถูกร้องนำไปใช้สมัครเข้าศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยศรีปทุมเป็นเอกสารปลอม

พิจารณาคำร้อง คำชี้แจงของผู้ถูกร้อง เอกสารหลักฐานของทางราชการและคำให้การของ เจ้าหน้าที่และบุคคลที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่าไม่มีพยานหลักฐานใดที่รับฟังได้ว่าผู้ถูกร้องได้เข้าเรียนอยู่ใน โรงเรียนตามกำหนดเวลาและสอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรของกระทรวง ศึกษาธิการหรือตามแผนการศึกษาของชาติ หรือได้เข้าเรียนอยู่ในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาอื่น ในประเทศตามกำหนดเวลา ไม่ว่าจะอยู่ในหรือนอกระบบโรงเรียนจนมีความรู้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ เทียบเท่าหรือรับรองว่าเทียบได้ไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตรของกระทรวง ศึกษาธิการหรือตามแผนการศึกษาของชาติ ดังที่บัญญัติในมาตรา ๑๕ (๑) ของพระราชบัญญัติ

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ และเมื่อไม่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายดังกล่าวแล้ว ก็ย่อมไม่อาจเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาชั้นสูงในประเทศตามที่บัญญัติในมาตรา ๑๕ (๒) ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ข้างต้นได้ เพราะการเป็นนักศึกษาตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๕ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือตามที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่าและตามระเบียบมหาวิทยาลัยศรีปทุมว่าด้วยระบบการศึกษา ฯ พ.ศ. ๒๕๓๓ ข้อ ๖ คุณสมบัติของผู้สมัครเป็นนักศึกษาต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือประกาศนียบัตรอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่า ผู้ถูกร้องจึงไม่มีสิทธิเข้าศึกษา ในมหาวิทยาลัยจึงไม่ต้องพิจารณาต่อไปว่าเป็นผู้ได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยจนสอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่า ชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่าหรือไม่

ดังนั้นผู้ถูกร้องจึงขาดคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ มาตรา ๑๒๐ (๔) ประกอบกับมาตรา ๑๑๑ (๑) และพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๕ ซึ่งจะทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ มาตรา ๑๒๐ (๔) ที่บัญญัติว่า “สภาผู้แทนราษฎรมิมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๕๘ หรือ คณะตุลาการรัฐธรรมนูญมิมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๕๗ ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าขาดจาก สมาชิกภาพนับแต่วันที่สภาผู้แทนราษฎรหรือคณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีมติ” คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ เป็นองค์กรที่มีอำนาจวินิจฉัยการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในกรณีขาดคุณสมบัติ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ ซึ่งปัจจุบันไม่มีคณะตุลาการรัฐธรรมนูญแล้ว แต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็นองค์กรที่มีอำนาจวินิจฉัยการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรในกรณีขาดคุณสมบัติ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจวินิจฉัยการสิ้นสุดสมาชิกภาพของ ผู้ถูกร้องได้ และหากศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้ผู้ถูกร้องพ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ถูกร้องก็จะขาดจากสมาชิกภาพนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๘ (๑๐) แต่ปรากฏว่าระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญผู้ถูกร้องได้ยื่นใบลาออกจากการเป็นสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ สมาชิกภาพของการเป็น

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ นายชาญชัย อิสระเสนารักษ์ ผู้ถูกร้องจึงสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๘ (๓) แล้ว นับแต่วันที่ผู้ถูกร้องลาออกไม่มีสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของ นายชาญชัย อิสระเสนารักษ์ ผู้ถูกร้องที่จะให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยต่อไปอีก

จึงวินิจฉัยให้จำหน่ายคำร้องของผู้ร้อง

ศาสตราจารย์โกเมน ภัทรภิรมย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ